

ชื่อหลักสูตร การทำดอกไม้จันทน์
จำนวน ๖ ชั่วโมง
กลุ่มอาชีพความคิดสร้างสรรค์(กลุ่มสนใจ)
สำนักงาน กศน.จังหวัดมหาสารคาม

ความเป็นมา

สมัยก่อนในการจัดทำพิธีฌาปนกิจศพ มีธรรมเนียมการใช้ดอกไม้จันทน์ควบคู่กับรูปทองและเทียนทอง เพราะเชื่อว่ากลิ่นหอมของดอกไม้จันทน์จะนำดวงวิญญาณของผู้ที่ล่วงลับไปสู่สุรวงสวรรค์ บ้างก็ว่า เนื่องจากในสมัยก่อนนั้นเรายังไม่มีการฉีดยา หรือวิธีการที่จะรักษาศพไม่ให้มีกลิ่นเหม็น ดังนั้นในการเผาศพ จึงต้องใช้ดอกไม้จันทน์ซึ่งทำมาจากไม้จันทน์ หรือต้นเป็นจันทน์ที่มีกลิ่นหอม ซึ่งในสมัยก่อนจะนิยมใช้ไม้จันทน์เฉพาะในงานศพของราชวงศ์ชั้นสูงเท่านั้นต่อมาในสมัยรัชกาลที่ ๕ เนื่องจากดอกไม้จันทน์เริ่มหายากขึ้น จึงมีผู้คิดค้นประดิษฐ์ ดอกไม้จันทน์เทียม โดยการนำไม้จันทน์มาทำเป็นแผ่นบาง ๆ นำมาเข้ารูปลักษณะคล้ายดอกไม้ชนิดต่าง ๆ แต่รวม เรียกดอกไม้จันทน์ใช้ในงานพิธีหลวง ต่อมาจึงแผ่ขยายการใช้ดอกไม้จันทน์เทียมในหมู่สามัญชน จึงเริ่มมีธรรมเนียมนิยมการใช้ในหมู่สามัญชน เริ่มธรรมเนียมการใช้ตั้งแต่นั้นมา โดยแขกที่มาจะร่วมงานจะนำดอกไม้จันทน์ไปวางไป ที่พานหน้าโลงศพ เป็นการเผาหลอกก่อนแล้วจึงนำดอกไม้จันทน์ทั้งหมดไปใช้ในการเผาจริงอีกครั้ง ต่อมาไม้จันทน์ ที่ใช้ทำดอกไม้จันทน์หายากจนแทบหาไม่ได้เลย จึงเปลี่ยนไปใช้วัสดุอย่างอื่นแทน เพราะหาง่ายและมีราคาถูกแต่ แก่นแท้ของธรรมเนียมการใช้ดอกไม้จันทน์ก็ยังไม่เปลี่ยนแปลง ดอกไม้จันทน์แบบทั่วไปที่นิยมใช้กันมาเป็นแบบ ธรรมดาส่วนใหญ่ทำเป็นรูปดอกกุหลาบ ดอกแก้ว มีขั้นตอนการทำไม่ยุ่งยากและมีสีสันทายตัวคือ สีขาว สีครีม หรือสดแต่ในยุคปัจจุบันด้วยภูมิปัญญาชาวบ้านที่สร้างสีสันท่าง ๆ ของดอกไม้จันทน์ ทำให้ดอกไม้จันทน์มีความ แปลกในรูปแบบ มีสีที่เปลี่ยนไปให้ทัศนคติของคนที่น่าไปใช้มีความรู้สึกว่าการใช้ดอกไม้จันทน์เพื่อเป็นการ เคารพ ระลึกถึงผู้ล่วงลับ ไม่มีบรรยากาศของความโศกเศร้าอย่างเดียว

ดังนั้น การทำดอกไม้จันทน์ ให้แก่ประชาชน และผู้ที่สนใจ จึงจัดการฝึกอบรมอาชีพตามความเหมาะสม และความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น เพื่อพัฒนารายได้ของประชาชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ สร้างความชำนาญและประสบการณ์ด้านการประกอบอาชีพรวมถึง เพื่อสร้างรายได้และสร้างทักษะการฝึกอาชีพหลักสูตรระยะสั้นทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ลดรายจ่ายแก่ตนเองครอบครัว ชุมชน

หลักการของหลักสูตร

๑. เป็นหลักสูตรที่เน้นการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ ที่เน้นการบูรณาการเนื้อหาสาระภาคทฤษฎีควบคู่ไปกับการฝึกปฏิบัติจริง ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพได้จริงอย่างมีคุณภาพและมีคุณธรรมจริยธรรม
๒. เป็นหลักสูตรที่เน้นการดำเนินงานร่วมกับเครือข่าย สถานประกอบการ เพื่อประโยชน์ในการประกอบ อาชีพและการศึกษาดูงาน
๓. เป็นหลักสูตรที่เน้นการใช้ศักยภาพ ๕ ด้านในการประกอบอาชีพ ได้แก่ ศักยภาพด้านทรัพยากร ภูมิอากาศ ภูมิประเทศและทำเลที่ตั้ง ศิลปวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิต และด้านทรัพยากรมนุษย์

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังนี้

๑. มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง มั่งคั่ง
๒. ตัดสินใจประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างมี

คุณธรรมจริยธรรม

๓. มีเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพ
๔. มีความรู้ความเข้าใจและฝึกทักษะการบริหารจัดการในอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๕. มีโครงการประกอบอาชีพเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาอาชีพของตนเอง

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายคือประชาชนกลุ่มเป้าหมายนอกระบบโรงเรียน

๑. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
๒. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา จำนวน ๖ ชั่วโมง แยกเป็น

ทฤษฎี ๓ ชั่วโมง

ปฏิบัติ ๓ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

๑. ช่องทางการ ประกอบอาชีพ

- ๑.๑ ความสำคัญ และประโยชน์ของ การทำดอกไม้จันทน์
- ๑.๒ วิเคราะห์ ตนเองในการ ประกอบทำ ดอกไม้จันทน์และ คุณธรรม จริยธรรม สำหรับอาชีพ
- ๑.๓ ความรู้เบื้องต้น เกี่ยวกับการทำ ดอกไม้จันทน์
  - การเตรียมวัสดุ อุปกรณ์
  - วิธีการทำดอกไม้จันทน์
  - วิธีการเก็บ รักษา
  - ขั้นตอนการทำดอกไม้จันทน์

๒. ทักษะการประกอบอาชีพ

๑. การเตรียมความพร้อม
๒. การเตรียมวัสดุ อุปกรณ์เครื่องมือ
๓. วิธีการผลิต
๔. อันตรายจากการ ใช้เครื่องมือการทำ ดอกไม้จันทน์

๓. การบริหารจัดการ ในการประกอบอาชีพ

๑. การคำนวณ ต้นทุนในการผลิต
๒. การ ประชาสัมพันธ์และ การหาลูกค้า
๓. การควบคุม มาตรฐานของการ บริการ
๔. การเจรจาต่อรอง ราคากับลูกค้า

การจัดกระบวนการเรียนรู้

๑. จัดกิจกรรมสำรวจและวิเคราะห์ตนเอง ทรัพยากร อาชีพ และความต้องการของตลาด เพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นช่องทางการประกอบอาชีพ

๒. จัดกิจกรรมวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้กระบวนการ SWOT รวมทั้งการศึกษาดูงาน เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาประกอบอาชีพ

๓. ฝึกทักษะการประกอบอาชีพ

- เรียนรู้จากวิทยากร

- เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง

สื่อการเรียนรู้

๑. เอกสารการประเภทกระเบื้อง/การปูกระเบื้อง/การตรวจรับงานปูกระเบื้อง

๒. วิทยากรผู้เชี่ยวชาญ

๓. วัสดุจริง

การวัดและประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร

๒. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้ และจบหลักสูตร

การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๒. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐

๓. มีผลงานที่มีคุณภาพ

เอกสารหลักฐานการศึกษา

๑. หลักฐานการประเมินผล

๒. ทะเบียนคุมวุฒิปัตร์

๓. วุฒิปัตร์การศึกษา ออกโดยสถานศึกษา

การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้สามารถนำไปเทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในสาระการประกอบอาชีพวิชาเลือกที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรอาชีพการทำดอกไม้จันทน์

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑.ช่องทางการประกอบอาชีพ	๑.๑ บอกความสำคัญของการประกอบอาชีพการทำดอกไม้จันทน์ได้ ๑.๒ บอกขั้นตอนและวิธีการทำดอกไม้จันทน์ได้	๑.๑ ความสำคัญ และประโยชน์ของ การทำดอกไม้จันทน์ ๑.๒ วิเคราะห์ ตนเองในการ ประกอบทำดอกไม้จันทน์และ คุณธรรม จริยธรรม สำหรับอาชีพ ๑.๓ ความรู้เบื้องต้น เกี่ยวกับการทำดอกไม้จันทน์ - การเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ - วิธีการทำดอกไม้จันทน์ - วิธีการเก็บ รักษา - ขั้นตอนการทำดอกไม้จันทน์	๑.๑ ผู้เรียน ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สถานประกอบการ สื่อของจริง สื่อบุคคลในชุมชน เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และใช้ในการประกอบอาชีพที่มีความเป็นไปได้ในชุมชน ๑.๒ ผู้เรียน วิเคราะห์อาชีพที่จะสามารถเลือกประกอบอาชีพได้ในชุมชนจากข้อมูลต่าง ๆ ๑.๓ ผู้เรียน ศึกษาดูงานในสถานประกอบการ แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ในอาชีพที่ตัดสินใจเลือก ๑.๔ ครู ผู้เรียน และผู้รู้ ร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับทิศทางการประกอบอาชีพการการทำดอกไม้จันทน์ ในรูปแบบที่เหมาะสมกับตนเอง	๑	-

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๒. ทักษะการประกอบอาชีพ	๒.๑ สามารถบอกวัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการทำดอกไม้จันทน์ได้	๑. การเตรียมความพร้อม ๒. การเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ ๓. วิธีการดอกไม้จันทน์ ๔. อันตรายจากการ ใช้เครื่องมือการทำดอกไม้จันทน์ ๕. วิธีการเก็บรักษา ดอกไม้จันทน์N	๒.๑ ทบทวนความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทำดอกไม้จันทน์ ๒.๒ อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ๒.๓ จัดผู้เรียนไปศึกษาดูงานในแหล่งเรียนรู้ ชุมชน พร้อมจดบันทึก ๒.๔ จัดทำแผนการเรียนรู้ ๒.๕ ดำเนินการจัดการเรียนรู้และฝึกทักษะอาชีพตามหลักสูตร และตามแผนการเรียนรู้ ๒.๖ ครูและผู้เรียนร่วมกันจัดกระบวนการเรียนรู้ ๒.๗ จดบันทึกผลการเรียนรู้ ๒.๘ ดำเนินการวัดและประเมินผลตามที่หลักสูตรกำหนด ๒.๙ ผู้เรียนปฏิบัติจริง	๑	๓
๓. การบริหารจัดการ ในการประกอบอาชีพ	สามารถบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการทำดอกไม้จันทน์ได้	๑. การคำนวณ ต้นทุนในการผลิต ๒. การ ประชาสัมพันธ์และ การหาลูกค้า ๓. การควบคุม มาตรฐานของการ บริการ ๔. การเจรจาต่อรอง ราคากับลูกค้า	๓.๑ การบริหารจัดการอาชีพการทำดอกไม้จันทน์ ๓.๑.๑ สํารวจและศึกษาแหล่งวัสดุ อุปกรณ์ และการใช้ประโยชน์ของแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ และทุนต่างๆ ๓.๒ การบริหารจัดการการตลาด	๑	-

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
			๓.๓ การวางแผนการดำเนินงาน		
รวม				๓	๓